

ställa, utföra. — 2) Förvandla (egendom) i penningar eller (pappersmynt) i klingande mynt. — *Realiserande*, n. 4. o. *Realisering*, f. 2.

REALISM, --'issm, m. 3. Den filosofiska åsigt, som antager, att tingens äro oberoende af våra föreställningar och verkligen finnas till utom dessa. — *Motsats*: Idealism.

REALIST, --'isst, m. 3. Anhängare af realismen. — *Motsats*: Idealist.

REALITET, ---ét, f. 3. Verklighet.

REALKUNSKAP, realkunnskap, f. 3. Sak-kunskap.

REAL-LEXIKON, reallä'xikänn, n. pl. — *lexika*. Ordbok, som sysselsätter sig mer med sak- än ordförklaringar. Sakordbok.

REALSKOLA, realskola, f. 1. Läroanstalt, der undervisning lemnas i sakvetenskap.

REALVETENSKAP, f. 3. Vetenskap, som, med förbiseende af allt ideelt och teoretiskt, behandlar blott det rent praktiska.

REBELL, rebäll, m. 3. (lat. *Rebellis*) Upprorer.

REBELLERA, rebällera, v. n. 1. Göra uppror, resa sig.

REBELLION, rebällion, f. 3. Uppror, folk-reshning.

REBELLISK, rebällisk, a. 2. Upprorisk; uppstudsig.

REBUS, rébuss, m. 3. (fr. *Rébus*) Ett slags ordlek, då man med figurer eller likaljudande ord föreställer en mening. — *Pl.* (fam.) Don, saker.

RECENSENT, resännsä'nt, m. 3. En, som recenserar.

RECENSERA, resännsära, v. a. 1. Omständligt granska och bedöma (böcker, konstverk). — *Recenserande*, n. 4. o. *Recensering*, f. 2.

RECENSION, resännschön, f. 3. 1) Omständligt granskande och bedömande af en bok eller ett konstverk. — 2) Skrift, som innehåller en dylik granskning.

RECEPISSE, resepi'sse, n. 4. (af lat. *Recipe*, emottaga) Se *Emottagningsbevis*.

RECEPT, resä'ppl, n. 3. o. 3. Föreskrift för tillredandet af ett läkemedel, en rätt, o. s. v. — Har sitt namn deraf, att på dylika medicinska föreskrifter alltid främst skrives ordet *Rec.*, förkortadt af *Recipe* (tag, man tager). *Skrifva ett r.*

RECEPTION, resäpptschön, f. 3. Intagning i ett sällskap, i en orden.

RECEPTIVITET, resäpptivité, f. 3. (fil.) Emot-taglighet af intryck.

RECEPTKONST, resä'ppta'nnst, f. 3. Konsten att skriva recepter.

RECESS, resä'ss, m. 3. (lat. *Recessus*) 1) Skriftlig öfverenskommelse, som mellan tvenne eller flera personer blifvit afslutad, angående en tvistig sak. — 2) Fördrag, öfverenskommelse mellan stater. — 3) Riksdagsbeslut.

RECETT, resä'tt, m. 3. (fr. *Recette*, af lat. *Recipe*) Åt en skådespelare anslagen inkomst af ett spektakel.

RECIDIV, residi'v, n. 3. o. 3. Nytt anfall af en sjukdom, hvarifrån man tillfrisknat. Återfall.

RECIPIEND, ---ä'nd, m. 3. En, som skall upptagas i orden, sällskap.

RECIPIENT, ---ä'nt, m. 3. 1) (kem.) Ett större förlag, hvarti ett öfverdistilleradt ämne mot-tages. Jfr. *Förlag* (kem.). — 2) (fys.) Glasklocka, som begagnas vid luftpumpsförsök.

RECIPIERA, v. a. 1. Upptaga i en orden, i ett sällskap.

RECIPROCITET, --präsitét, f. 3. Ömsesidighet, motsvarighet, motsvarigt förhållande.

RECIPROK, --prä'k, a. 2. (lat. *Reciprocus*) Ömsesidig, inbördes. (Gram.) *R-l verb*, som uttrycker en inbördes verknig.

RECITATIV, ---i'v, n. 3. o. 5. Deklamerad sång med ackompanjemang.

RECITERA, v. a. 1. Uppläsa ur minnet. — *Reciterande*, n. 4.

REDA, v. a. 2. I. (af *Rad*) Brukades fordom i samma mening som Räkna, Betala. Deraf adj. s. *Reda*.

REDA, v. a. 2. II. (isl. *Greida*) 1) Skilja isär hvad som är hoptofvadt, intrassladt, o. s. v. *R. hår, ull, silke. R. garn.* — *R. út*, se *Utreda*. (Fig. fam.) *R. ifrån sig*, tappert försvara sig; äfv. rättfärdiga sig. — 2) (fig.) Göra klar, tydlig; förklara. *R. begrepp.* — 3) Bereda, tillreda. *R. äkern. R. mat. R. af, i'n, till*, se *Afreda*, &c. — Neutralt säges äfv.: *R. i skepp*, vara medredare deri. — *R. sig*, v. r. 1) Skilja sig isär (om något hoptofvadt, trassladt), blifva redig. *Garnet reder sig lätt*, är lätt att reda. *Så, när jorden reder sig*, väl skiljer sig isär, luckrar. — 2) Bringa sina affärer i ordning; befria sig ifrån kraf, ur en fara, förlägenhet, svårighet, o. s. v. *Han är i penningknipa och har ganska svårt att r. sig. Han är illa ansatt af sina ovänner, men han reder sig nog. R. sig ifrån en sak. R. sig till*, laga, rusta sig till.

Anm. Egentligen torde begge verberna *Reda* vara ett enda, med grundbemärkelsen: Skilja isär.

REDA, adj. oböjl. III. (af *Reda*, I) *R. penningar*, (egentligen räknade penningar) myntadt guld eller silfver (i motsats till: sedlar, skuldförbindelser, o. d.).

REDA, f. sing. IV. (af *Reda*, I) Räkning, räkenskap. *Göra r.* (äf. *redo*) *för*, afgifva räkenskap för något. *Göra r. för sig*, visa, att man riktigt förvaltadt, utträttadt, ombesörjt något. *Göra sig r. för något*, förklara sig något.

REDA, f. sing. V. (af *Reda*, II) Utredt, ordnadtt tillstånd; ordning. *Utan r. Det är ingen r. med honom*, han är slarfvig, oordentlig, värdslös. *Han har ingen r. på sig*, hans tankar, föreställningar äro orediga; han vet icke, hvad han skall göra eller säga; är slarfvig, värdslös, tanklös, glömsk i hvad han har för händer. *Hålla r. på*, hålla ordning på. *Taga r. på*, söka rätt på, laga att något kommer till rätta; äfv. utreda, upptäcka, uppdaga, förklara; äfv. bringa till förnuft, t. ex.: *Taga r. på något förloradt; taga r. på en tjuf; taga r. på en vildbasare. Få r. på*, få rätt på; få utredt, uppdagadt, förklaradt; få till förnuft. *Ej få r. på en mening i en bok*, ej kunna förstå, fatta, begripa den. *Hafva r. på en sak*, vara väl bekant med en sak, känna alla omständigheter deraf.

REDA, adj. oböjl. VI. (af *Reda*, II) Färdig, beredd. Vanligen säges nu *Redo*. *På r. fötter*, på rediga fötter. Se *Redig*.

REDAKTION, redacktschön, f. 3. 1) Samlande, ordnande och utgifvande (af andras tal eller skrifter, af tidningsartiklar, o. s. v.). — 2) Se *Tidningsredaktion*. [-action.]

REDAKTÖR, redackto'r, m. 3. En, som ordnar andras skrifter till utgifvande. Jfr. *Tidningsredaktör*. [-acteur.]

REDAN, redänn, adv. (af adj. *Reda*, färdig) 1) Betecknar, att en person eller sak är färdig,